

a Persius.

Inque manus charta, nodosaque venit arundo (a).

Quoniam instrumento scriberentur volumina, nusquam in Scriptura apparet; frequens verò de stilis pro tabellis, de quibus nos supra egimus, mentio. Porro stili & tabellæ in vagina reconditæ, lateri appensæ deferebantur; vaginam Hebræi *Keset*, Græci *Graphiarium* appellabant. De hoc more apud Hebræos, Græcos, & Latinos nos satis in *Comment. in Ezech. 9. 2. 3.*

b Ezech. 2. 9.

Volumina ista uno tantum latere scribi consueverant, quemadmodum & Critici omnes conveniunt, & apud Ezechielem satis indicatur (b), qui volumen scriptum intus & foris, tanquam singulare describit: *Eccc manus misit ad me, in qua erat involutus liber, & expandit illum coram me, qui erat scriptus intus & foris.* Quam verò exhiberent figuram Præscorum volumina, Zacharias ferè depingit: Oblatum est, ait, mihi per visum (c) volumen

c Zach. 5. 1. 2.

20. cubitis longum, 10. latum. Non tamen omnia ejusdem amplitudinis volumina fuisse credimus; sed planè suam extitisse oportet inter codicem istum, & vulgares proportionem. Ex cortice, sive papyro Ægyptia omnia hæc constitisse facile crediderim. Sunt qui morem scribendi in pellibus ex illo Psalmi deprehendisse sibi visi sunt: *Extendens Calum sicut pellem* (d);

d Ps. 103. 3.

nempè extendens Cælum, velut volumen pelliceum; sed Hebræa vox apertè sonat tentorium, vel pellem tentorii conficiendis. In Tobia (e) & 4. Esdræ, (*) vox *charta* occurrit, quæ papyrum Ægyptiam designat. Sed cum in Græco Tobie nihil nisi vox *Biblion* pareat, quæ ex eo libro de figura atque materia codicis laudantur testimonia incertissima sunt. Sub Macchabæis volumina obtinuisse (f) phrasîs illa satis indicat: *Et expandentur libros Legis.* Eundem morem Judæi olim J. C. ætate, & hodie usque in Synagoga servant, ingentibus voluminibus scriptam Legem & Prophetas custodientes. Hæc apertissimè *Luc. 4. 17. 20. Traditus est ei (Jesu) liber Isaia Propheta, & revolvit librum &c. & cum plicasset librum, reddidit Ministros.* Quæ sanè verba volumina ferè depingunt; quemadmodum & illa *Apocal. 6. 14. Calum recessit sicut liber involutus.* De atramento & chartâ mentio occurrit *2. Jo. V. 13.* & apud S. Paulum (g) volumina ex papyro Ægyptiâ, & ex membranâ distinguuntur egregiè: *Affer tecum & libros, maximè autem membranas.* Quanquam unicus iste textus est, in quo membranæ apertissimè exprimuntur. Tabellarum etiam usus non obscurè se prodit in tabella, quam Zacharias, pater S. Joannis Baptistæ, ad scribendum pueri nomen postulavit (h).

e Tob. 7. 16.
* 4. Esdr. 15.

2.

f 1. Macch. 3. 48.

g 2. Timo. 4. 13.

h Luc. 1. 63.

DISSERTATIO IN REGIONEM OPHIR.

NUllius ferè in toto Orbe regionis situs obscurior, quique Eruditos exercuerit magis, quam Ophireticæ. Quanquam enim sapius de illo Scriptura, nec obscuros ejus à cæteris distinguendæ characteres exhibeat; plura tamen in eandem regionem congesta creduntur, quæ miserè Geographos confundant. Insulam esse igitur autumant, vel saltem regionem maritimam, auro, argento & ebore feracem; pavonibus, simis, psittacis, lignis pretiosis, & aromaticis, gemmis non infrequentem, mari Rubro trienniî itinere adeundam. Hæc planè omnia, dum Geographi in aliquam ex Regionibus maritimis, nostrâ ætate commercio & earumdem rerum affluentia divitiis conferre fludent, in varias abiire sententias, totamque rem implicare coacti sunt.

a Antiq. 1. 8. c. 2.

b Riber. Toriel. Adri-
chom. Marius
Niger, Gaspar Vaser.

Veterum plerique Ophir apud Indos constituant, quorum agmen Josephus duxit (a), perhibens vestigium nominis Ophir ad suam usque ætatem in Indiis manifeste, ubi regio aurea audiebatur. Eo nomine designasse creditur historicus (b) Cherfonesum, de qua Ptolemæus, regio-

nem quam nos Malacham peninsulam, è regione Sumatræ sitam, appellamus. Luceas Holstenius, post operosam ejus regionis disquisitionem, tandem Indias universas vel saltem urbem Supar in Regno cognomine in Insula Celebum, nomine Ophir designandam concludit (c). Alii in Regnis Malabar, & Zeilan consignant; Hippurim enim, cui nomen Oppir affine, portus est in Zeilan. Alii malunt in Insula Tapobrana, veteribus celebratissimâ, in quam omnes Ophir characteres quadrasse animadvertunt; sed cum ejus Insula situs, non minus quam Ophir, ignotus sit, nihilo ex ea sententia instructiores efficiuntur. Est apud aliquos Ophir idem ac Ormus in ostio Sinus Persici; est Eupolemo (d) in Insula Urphe ad Erythræum; est Massæo in Pegu, cujus regni incolæ ex Judæis exulibus, à Salomone ad fodinas in eas regiones damnatis, originem repetunt; est Lipenio, in libro de eodem argumento, ultra Gangem ad Malacham, Javam, Sumatram, Siam, Bengalam, Pegu &c.

Non desunt, qui Ophir ad Americanum tractum deputarint (e). In Insula Hispana constituit Christophorus Columbus, ejusdem Insulæ primus inventor, qui inven-

c In not. ad
Ortel.d Apud Euf.
Præp. 1. 9. c. 30.e Arias Montan.
Genebr. Vatab.

se se Ophis Salomonis passim jactabat; testatus in ejus veritatis argumentum, plures deprehendisse cavernas subterraneas ultra 16. mille passus excurrentes, quas ab opificibus Salomonis eruendo auro effossas conjectabatur. Sed Postellus alique nonnulli potius in regione Peruana sitam Ophir malunt; eaque illi confidentiâ rem afferunt, ut classium Salomonis, quasi ipsi deduxerint, iter totum describant. Nihil eorum systemate jucundius, nihil tamen futilius.

Alii verò, nec rari, Indias, & Americam nimis adfuisse, sicut & Arabiam nimis ad Afiongaber, undè classis Salomonis solvebat, accessisse rati, Ophir in Africa quærunt. Eorum igitur alii, in Regno Melindæ, vel Sofalæ in plaga Orientali Æthiopiæ Africanæ sistant [f], cujus Insulæ traditione, etiam in libris descriptâ, inquirunt, receptum est, Salomonis classem singulis trienniis eo, ad aurum asportandum, cujus est regio ditissima, venisse. Joannes dos Sanctos narrat, in Monomotapa montem esse Furam auro optimo egregiè divitem, ubi oppidi (Reginæ Sabæ edes ferunt) vestigia supersunt; eamque regionem cum Ophir confundendam asserit. Cornelio à Lapide est in *Angola* ad oram Occidentalem Africanæ. Quid? nonne aliquibus regio Ophir ipsa est Carthago, Urbs 200. solidis annis Salomone recentior? Paraphrastes Jonathan eam regionem in Africa posuisse contentus, nihil ulterius determinat. Alii Ophir & Tharsis in Hispaniis collocant. Putat Grotius in *3. Reg. 9. 28.* naves Salomonis, fortè non ad Indias navigasse; sed ad portum ejus Urbis, quam Arrianus *Aphar*, Plinius *Saphar*, Ptolemæus *Saperam*, Stephanus *Saphirinam* ad Arabiæ litora positæ, quam Oceanus alluit, quò Indi merces suas deferebant.

D. Huetius in Dissertatione de Navigationibus Salomonis, ejus Regis classes novâ viâ deduxit. Ratus enim ille duo maria Mediterraneum & Erythræum, ducto quodam canali eâ ætate junctâ fuisse, ut navigia ultro citroque mearent; hæc rationem in it explicandi loci *2. Par. 8. 18.* ubi Hiram Rex Tyri navigia nautasque mississe perhibetur ad Elath in Erythræo, ut Salomonis usibus servirent. Ecquâ enim aliâ viâ, ait, trajicienda fuissent navigia, nisi per canale, de quo supra, deducerentur?

Neque de canali illo utrumque mare jungente, Veterum apertissima testimonia desiderantur; sed an illud ad Salomonis ætatem pertineret, sola superest difficultas. Huic rei probandæ, testimonia Arabum Scriptorum quædam asserit Huetius, quibus Abrahami ætate Nilus cum Erythræo canali junctus asseritur; sed fortè Arabum Authorum fides, in re vetustissima & ab eorum ætate remota, Eruditis in suspensionem revocabitur, cum potissimum aliorum Scriptorum auctoritati adverteretur; quippe qui canale illud recentiori opere sub Dario, vel etiam sub Ptolemæis absolutum perhibuerint. Strabo quidem

g Lib. 17.

h Meteorol. 1.

i. c. ult.

i Lib. 6. c. 29.

Herod. 1. 2. c.

158. Diod. 1. 1.

158. Diod. 1. 1.

quo Ægypti solo eminere animadvertisset, rem totam infectam dimisit, metu ne fortè superiores aquæ in imam Ægypti regionem defluentes, totam demergerent, simulque amnis aquas, Ægyptiis ad potum necessarias, corrumpere. Herodotus & Diodorus scripserunt (k), à Neco filio Psammetici Rege Ægypti in initum canale illud, quod à Dario Hytaspis dein absolutum tradit Herodotus.

Regionem Ophir Præsul ille doctissimus in plaga Occidentali Africanæ, Arabibus *Zanguebar* constituit; quanquam nomen illud, ait, parvam regionem Sophala in eodem tractu designaret. Classes igitur Salomonis, trajecto capite Guadarfuy, Africanas oras abradebant. Porro omnia quæ de Ophir scribuntur, in eodem regionis tractu abundabant.

Goropius Becanus & Bivarius eam classem non è mari Rubro, sed è Mediterraneo solvisse autumarunt. Tyriis enim constabat navigiis, testante Scriptura *3. Reg. 10. 11.* Tharsis locum fuisse ad Mediterraneum alibi probatum esse, quemadmodum & Afiongaber ad idem adiacebat fretum. Postremum hoc de Afiongaber, quod potissimum difficultatem facessit, hæc argumentis convincitur. Afiongaber locus erat Idumæa juxta Scripturam (l); eam verò regionem non mare Rubrum quidem, sed Mediterraneum, Ptolemæo teste, aliebat. Ad Mediterraneum etiam, addunt illi, loca sunt *Gastion Gaber* apud Strabonem, & *Beto Gabria*, apud Ptolemæum, Nomen Suph non usque aded peculiare est mari Rubro, quin reliquis etiam fretis conveniat. Suph enim limitem sonat; quare mare Suph fretum est limitum, quod ita mari rubro aptatur, ut Mediterraneo etiam quadret. Navigatio in Tharsis, & Ophir una est & eadem juxta *4. Reg. 22. cum 2. Par. 20. 36.* collatum; Tharsis verò locum esse ad Mediterraneum negaverit nemo. Horum conjecturæ, quanquam Hornio probata (m), quoad ea potissimum, quæ de situ Afiongaber & nomine Suph comminiscuntur, vana sunt & inanes; cum Afiongaber portum esse Erythræi, cui uni freto nomen Suph adscribitur, ex Scriptura apertissimè constet. Potuit equidem Idumæa Geographi Ægyptii ætate ad Mediterraneum usque protendi; quanquam in Scriptura semper inter angustiores fines contineatur.

Mirari prorfus suberit, dum nos procul à Mediterraneo & Oceano, in Montibus Masi & Sapsyrorum sive regionis Tapyrorum situ, circa Mediam, Armeniam, & Assyriam, Ophireticam regionem requiremus. Sed ipsa Moysis auctoritas in eam nos sententiam pertraxit, cujus rei ea proferemus documenta, quæ systema nostrum in eum saltem veritatis gradum apud equos Lectores constituent, quem cætera huc usque obtinuerunt.

Regionem Ophir ipsissimam esse, quam Ophir filius Jectan, vel ejus posterii frequentarunt, non est cur ambigamus. Solemne est enim in Scriptura, nomen loco ex primo incolarum auctore tribuere. De Ophir

k Herod. 1. 2.
c. 158. Diod.
1. 1.

l 3. Reg. 9. 16.

m De orig.
Gent. Americ.
1. 2. c. 18.

n Gen. 10. 30.

Ophir verò, ejuſque fratrum ſede hæc Moyſes [n]: *De Meſa pergentibus uſque Sephar montem orientalem*. Huc igitur nos conferamus oportet, ſimulque quæramus, num regio ſit his rebus, quibus coemendis claſſis Salomonis adnavigabat, ferax; num trienni itinere adeunda; num ex Aſion-gaber per ſinum Arabicum petenda.

Si ea quæ ad Gen. 10. 29. congeſſimus argumenta, ut Meſopotamiæ, Armeniæ, & regionis ultra Tigrim partem, filiorum Jeſtan ſedem vindicarem, ullius ſunt roboris, ſi montes Meſa & Sephar ipſiſſimi ſunt montes Maſius & Saſpiri ſive Tapyrorum; illud conſequatur oportet, Ophireticam regionem non longe à fontibus Euphratis & Tigridis in eo, quem diximus, tractu conſtituendam fuiſſe. Planè qui regionem Ophir procul à mari conſtituerint, plures ante nos occurrunt. Eufebio, & S. Hieronymo (o) inter amnem Copenem, Indias, & regionem Serum collocatur. Euſtatio Antiocheno (p) in Armenia ſita eſt, cujus opinio his conjecturis fulcitur. Juſtinianus Imperator Armeniam univerſam in quatuor partes diſtribuit; ex his uni nomen fuit *Zopbara*; an eadem cum Sophene Strabonis, Sophane Trogi, Sophane Procopii? Porro litera R in N facile barbarorum lingua tranſmutatur; nec rarè R in fine diſtinctionis quiet; ita pro Gadir, uſurpatum eſt Gadis; pro Amilear, Amileas; pro Bocchor, Bocchus; ex *pleres* factum eſt *plenus*; ex *doron*, donum; ita *Sopber*, vel *Sopbir*, quod idem eſt, facile in *Sophene* converſum eſt. Scitum eſt autem, Septuaginta-Græcoſque pro Ophir legiſſe *Sopheir*; contigit enim ſepè, literam S in capite diſtinctionis ſimplicis aſpirationis loco poni. Strabo lib. 11. ad Phafiſm amnem Sarapenos collocat, eorumque Metropolim ad eam fluenti partem conſtituit, ubi navigationis impatiens eſſe incipit. Apud Strabonem mentio fit de maxima Armeniæ parte, quam veteres Syſpiretim appellabant, à Chalachena & Adiabena ad tranſmontana uſque Armeniæ protenſa. Sunt ibi, ait, auri fodinæ, atque divitiis regio abundat adeò, ut Alexander Magnus Memnonem cum copiis ad ejuſ fodinas miſerit. Pingue eſt etiam ſolum, ait, alendis equis, vel ipſis Niſæis arvis in Media nihil concedens (q). Si quis Iſthmum ad ſeptentrionem penetret, illi certè veſtigia quædam reliqua nominis Ophir occurrunt in flumine Opharo, & populis Opharitis (r), Sarmatiæ Aſiaticæ, Colchidi & Iberiæ finitimam, incolentibus. Noti ſunt etiam ad Cyrum amnem *Obareni*; de quibus Quadratus (s); eadem facile gens ac *Iberes* Strabonis, apud quos torrentes dicuntur aurum deſerre, quod barbari perforatis tabulis & villoſis pellibus accipiunt; unde aurati velleris fabula conſiſta eſt; & forteſſe *Iberes* eodem nomine vocantur, quo Occidentales, ab auro quod apud utroſque reperitur (t). Facile etiam *Obareni* illi apud Quadratum, ipſi ſunt *Suarni* apud Plinium (u), inter fauces Caſpias, montes Gordyaxos, & Pontum Euxinum ſiti. Gens

o De Loc. Hebr.

p In hexaem.

q Lib. 11. pag. 368.

r Plin. lib. 6.

s Lib. 2. Parthia. apud Steph. in Oſene.

t Strab. l. 11.

pag. 350.

u Plin. l. 6.

r. 11.

illa, ait, *indomita, auri tantum metallâ fodiunt*. Nomina verò hæc *Obareni, Suarni, Iberes*, nomini Ophir aſſinia ſunt, maxime ſi litera B Græcorum more, veluti V conſona ad *Phi* accedens, pronuncietur; redderetur enim *Oppareni, Sapparni, Ipheri*; quod etiam ipſum ſonare poſteſt Ophir, juxta variam pronunciandi ſingulas ejuſ nominis litteras rationem. Ita planè *aurum obrifum* pro *aurum Ophirifum* uſurpatum eſt.

In hanc autem ſententiam, ut Ophir conſtituamus non procul à Phafi & regione Sepharvairarum, quos ipſos credimus Saraparas, incolas Sapavortenes, vel montium Saſpirum, ultrè etiam pertrahimus; quòd in Scriptura aurum Ophir idem eſt ac aurum Parvaim, animadvertamus. In 3. Reg. 9. 26. 27. 28. cui 2. Par. 8. 18. conſonat, Salomon immenſam auri Ophiretici vim ad Templi ædificium comparafſe perhibetur; & 1. Par. 29. 4. patet ex auro Ophir divitias, in eundem uſum Davidem deſtinafſe legimus. Cum autem ad opus ventum eſt, inſumpliſſe Salomonem narrat Scriptura, auri optimi, auri *Pbervaim* theſaurus; aurum igitur *Pbervaim* ipſum eſt Ophireticum. Porro *Pbervaim*, & *Sepharvaim* idem ſunt nomen, adjectâ literâ S aſpirationis loco; quemadmodum cum ex Ophir factum eſt *Sopbir*, Sunt verò *Sepharvaim*, uti ad Gen. 2. 11. oſtendimus, populi inter Colchidem & Mediam conſtituti; quo proinde in loco etiam Ophir ponatur oportet. Notum eſt etiam in Scriptura aurum *Phaz* (x), *Uphaz* [y] & *Ophaz* (z); quæ diverſa nomina unum idemque aurum Phafidis, quem Moyſes *Phifon* appellat, deſignafſe non invitè crediderim. Colchidis enim divitias, & Phafidis aurum totî antiquitati celebratiſſima fuiſſe, alibi demonſtravimus. Adde Ophireticum aurum è torrentibus erui conſueviſſe, juxta Authorem libri *Job* (*), quod ipſum tradunt Veteres de auro, ex ea regione, ubi nos Ophir conſtituimus, advecto. Idem Author 28. 6. 16. 17. 19. ſapientiam rebus quibuſque pretioſiſſimis comparans ait: *Locus Sapphiri lapides ejuſ* (nempe loci cujuſdam) & *gleba illius aurum*. Sed, proſequitur, ſapientia his omnibus utique præſtat: *non dabitur aurum obrizum pro ea*. (Hebr. aurum Ophir) *nec conferetur lapidi Sardonycho* (Hebr. *Sohem*) *vel Sapphiro*. *Non adequabitur ei aurum, vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vaſa auri*. (Hebr. *Phaz*) *Non adequabitur ei Topazius de Ethiopia* (Hebr. *Pitath de Cuſch*) Facile Author, nomine regionis, aureis arenis, & gemmeis lapidibus divitis eandem deſignavit regionem, quam poſtea ſubſequentibus verſibus, nomine ſuo regionem Ophir, *Phaz*, & *Cuſch*, quæ auro, gemmiſque inſignes habebantur, prodidit. Hæc verò omnia, nulli meliùs regioni convenire credimus, quàm Ophireticæ, juxta noſtram hypotheſim in Colchide, & adjacentibus regionibus conſtituta. Aurum ibi jam olim notiſſimum erat; neque *Sohem*, quod ipſiſſimum eſſe ſmaragdum alibi oſtendimus, rarum habebatur. Sapphirus vul-

x Jerem. 10. 9.

y Dan. 10. 5.

z Cant. 5. 11.

* Job. 21. 24.

gatis

a L. 37. c. 9.

garis eſt in Media, & Armenia minori; optimus in Media, auctore Plinio, eruitur (a). Porro nomen Sapphirus aſſine eſt cum Saphar monte, quem Moyſes orientalem terminum hæreditatis filiorum Jeſtan, quorum unus Ophir, conſtituit.

Non eà quidem ſumus confidentiâ, ut certum Ophireticæ regioni ſitum, atque locum deſtinemus. In ea, qua laboramus, remotiſſimæ Antiquitatis obſcuritate, regionem circum circa deſignafſe fatiſ fuerit.

At enim quomodo claſſis in Armeniam & Iſthmum inter Mare Caſpium, & Pontum Euxinum adnavigare poterit? Nonne ſi ea loca ex Judæa adire voluiſſent, navigia breviori & faciliori itinere per Pontum Euxinum in Colchidem, atque inde per Phafiſm in Iſthmum tranſmiſſent; conduxifſet, inquam, magis, quàm ut longiori itinere per Erythraeum, Oceanum, & Sinum Perſicum traderent? Ea verò Regio fuerit quidem auro, metalliſque pretioſis ferax; ſed nunquid in illa ſimix etiam frequentes, pavones, aromata, gemmæ, ebur, quæ tamen omnia Salomonis claſſi in Ophir ſuppetebant (b)? Has difficultates ita eluimus. 1. Per Oceanum Indicum, & Pontum Euxinum navigatio tum temporis infrequens erat, atque nondum benè explorato freto difficilis. 2. Claſſis Salomonis non ad regionem uſque Ophir perveniebat; ſed in locis commercio eorandem populorum frequentatiſſis ſubſiſtens, mercibus onerabatur ſuis. 3. Neque regionis Ophireticæ tantum divitiis Salomonis navigia comparabant; ſed ſi quid rari in oris Africa, & Æthiopiæ inter eundem offendiſſent, omnia ſimul deſerebant. 4. Tandem eas, quas Plinius & Strabo pro commercio Orientali deſignant, vias, non multum illas ab itinere, unde navigia Salomonis deducimus, diſrepafſe paulò exactiùs demonſtrandum ſuſcipimus.

b Vide 3. Reg.

10. 22.

Quamquam navigationes vetuſtiſſimæ apud Phœnices habeantur, non tamen ante Salomonis ætatem, ultra mare Mediterraneum, negociationis gratiâ videntur excurrifſe; cum ampliffima hujus freti litora, vaſta licet, eorum cupiditates abundè explerent. Oceanus, & Pontus Euxinus nihil habebant, quod illis in vicinioribus Mediterranei oris non abundè ſuppeteret. Bochartus, qui Phœnicum veſtigia quaqua verſum conquirens, in litore meridionali Ponti Euxini poſteros Gomer, & Achenez conſtituit; Bochartus, inquam, poſt Eufebium, unicum tantum Phœnicum iter in Bythiniam notat; ſed expeditio illa ſucceſſione caruit. Ora hujus freti ſeptentrionales nunquam à Phœnicibus frequentate leguntur. Aliquantò poſt bellum Trojanum primò auſos fuiſſe Phœnices columnas Herculis pervadere, atque in oris Lybiæ urbes quadam ædificare, Strabo teſtatur (c). Euxinum fretum, juxta eundem Strabonem,

c Strab. l. 11.

non ſecus ac Oceanum Veteres metuebant; ut proinde per Pontum adnavigare res perinde ardua haberetur, ac ſi ultra Herculis columnas navigio petendum fuiſſet. Cum autem, addit, miræ res & ignotæ in majora ſemper opinione augeantur, factum inde, ut fretum illud per excellentiam *Pontus* appellaretur; unde poſtea, ait, nomen illud facile ad Oceanum tranſiit. Narrat etiam idem Scriptor tum loco laudato, cum libro 3. ab Homeri ætate primò commercia cum Cymmeriis ſeptentrionalibus in Chersonoſo Taurica inſtitui cœpiſſe: Homerus Salomoni ſuppar erat. Norat quidem Author, quæ de expeditione Jaſonis, ceterorumque pro vellere aureo, aliquantò ante bellum Trojanum, ferebantur; ſed Argonautarum navigatio ſingularis fuit, ſucceſſione carens: quique etiam Cymmerios exploratos habuerunt, non facile alios adducere poterunt, ut longam, difficilem, nulliſque commodi navigationem inirent. Neque enim oras ſeptentrionales Ponti Euxini incolentes populi, divitiis abundant adeò, ut lucro inhiantes mercatores ad ſe alliciant. Scythæ divitiis contemnebant; & Aſiæ minoris mercatores expeditiſſi habebant vendendis mercibus ſuis iter, ſi terreſtri, vel fluviali itinere in Joniam, Ciliciam, vel Syriam, commercio florentiſſimas regiones, venirent. Hinc Eratoſthenes apud

Strabonem [d] obſervat, Pontum Euxinum dictum olim fuiſſe *Axonon*, quòd commerciis proſus vacaret; ſucceſſu verò temporis rebus immutatis, negotioſo mari inditum nomen *Euxenos*. Nolim ego de veritate hujus etymologiæ contentioſum funem trahere; ſed nobis demonſtraſſe ex ea ſufficiet, fretum iſtud, obſcurum diu atque infrequens manſiſſe. A Mithridate Eupatore, ejuſque Ducibus (e) primùm illius tractus uſque ad Paludem Mæotidem cognitio cœpit. Alexandri Magni ætate adhuc in obſcuro manebat regio; iſque primus gentes ad ſeptentrionem Græciæ uſque ad Danubium exploravit (f). Sub Trajano an Palus Mæotis Oceano juncta eſſet, in ambiguo adhuc res erat, quantum ex Plinio intelligimus (g). Colchis (h), & mons Caucasus in finibus Mundi conſtituti credebantur; atque ad Phafidem navigatio maritimi itineris ſummum habita eſt. Ciceronis ætate oſtia Ponti Euxini vidifſe Romanum, pro maximo habebatur. Non eſt igitur cur admiremur, ſi Salomonis, & Hiram claſſes, relicto expeditiſſimo per Pontum, per fretum ignotum, itinere longiori Ophir adnavigarent. Exploremus modò quam poſitiſſimum viam claſſis tenuerit, quò in loco comparandis mercibus conſiſterit.

Clasſis igitur in portu Aſion-gaber in mari Rubro inſtructa, ſolvens inde, Arabiæ latera uſque ad Mechæ ſive Babelmandel facile abraſit; inde ſecundum latera meridionalia ejuſdem regionis, in ſinum Perſicum ſuccedens, per Euphratem vel Tigrim adveſſo anſe deſerebatur. Urbs eſt ad Tigrim nomine Opis, emporio celebris, quam è ſinu Perſico navigia, ad-

d Strab. l. 11. pag. 38. & l. 7. pag. 307.

e Strab. l. 11. pag. 11.

f Id. l. 7. pag. 208.

g Plin. l. 2. c. 62.

h Apollon.

apud Caſaub.

in Theocr. Idyl.

c. 9.

ver-